

NOWY Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Sobota, dnia 11 stycznia 1913 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji zgłaszać się mogą od 12 do 3 po południu i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 9 rano do 8 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca, za artykuły nieoznaczone z góry ceną, honorarjów administracja wypłacać nie będzie.

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie.

Zmiana adresu 20 kop. **Telefonu № 253.**

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop. nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz.

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop., reklamy po 20 k., zwycz. 12 k. za wiersz petitowy lub jego miejsce.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 23; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lecha
WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy, oddane jest Domowi Handl. L. i E. Metzki i S-ka.

Teatr Polski **Dziś wieczór** „Sąd” **Jutro popoł.** „Hies gończy” **Jutro wieczór** „Sąd”
CEGIELNIANA 53.

Teatr Popularny **Dziś wiecz.** Tajemnicza postać **Jutro po poł.** „Ligja” **Jutro wiecz.** Tajemnicza postać
przy ul. Konstantynowskiej № 16

SALA KONCERTOWA Dzielna 18.
Warszawska Orkiestra Filharmoniczna ogłasza
w czwartek, dnia 16 stycznia 1913 r. o godz. 8 i pół wiecz.
IV-ty Wielki Koncert Symfoniczny
pod dykcją Zdzisława Birnbauma z udziałem
wszechświatowego wirtuoza wiolonczelisty

Jean GÉRARDY

Ork. zwiększona wykona między innymi po raz pierwszy w Łodzi **Symfonję I-szą Gustawa Mahlera. Szczegóły w programach.**
Sprzedaż biletów odbywa się w składzie muzycznym Frydberga i Koca, Piotrkowska 90.

Dzielna 18. SALA KONCERTOWA Dzielna 18.
W poniedziałek dnia 13 stycznia 1913 r. o godz. 8 i pół wiecz. odbędzie się
WIELKI KONCERT (Recital)
słynnego pianisty
Szczegóły w afiszach.
Józefa Turczyńskiego
Bilety nabywać można w składzie instrumentów muzycznych „Friedberg i Koc” Piotrkowska 90. Tel. 17-63.

ERMITAGE Dzielna 18. Od 1-go do 15 stycznia zupełna zmiana programu. Między innymi debiuty **Wiera Colibri** rusko-żydowska kupieciska ulubienica Łódzkiej publiczności.
Farina znakom. wykonawcz. V.ctoria Monte Carlo rumuńska etoile. **Rosa Denise** węgierska subretka. **Eug. Dolska** polska-liryozna śpiewaczka. **Sadie May** angielska tancerka. **Chomskaja** ruska subretka i właścicielka innych numerów. Kierownik artystycz. **W. Łętowski.**
Dyrekcja **St. Kietowski.** Początek koncertu o godz. 11-ej wiecz., kabaretu o godz. 11 i pół wiecz.

**OTWORZONY ZOSTAŁ
Hotel-Palast**
w Łodzi, róg Dzielnej i Widzewskiej.
3 minuty od głównej stacji kolejowej.
150 wykwintnie urządzonej apartamentów
od 1 rb. na dobę.
Ostatni wyraz komfortu i higieny.
Windy elektr., ogrzewanie centralne, sygnalizacja amerykańska, umeblowanie pokojowe z wodą bieżącą, telefony, wanny, podwójne drzwi etc. Przy hotelu wydział pocztowy, czytelnia, sala muzyczna, restauracja, tryzjer i przystanek tramwajowy.
r265-3-1

KAZIMIERZ OSSOWSKI
INŻYNIER I OBRONCA PATENTOWY
BIURO PATENTOWE.
PETERSBURG—Wozaleski Prospekt № 20
BERLIN—Potsdamerstr. № 5

Dr. Med. P. LANGBARD
b. asystent kliniki berlińskiej.
ŁÓDŹ, ZAWADZKA 10.
Specjalista chorób wenerycznych, skorynych, włosów i niemocy piciowej.
Godziny przyjęć: od 8—11 i od 4—8 dla par od 4—5. Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „608” „914”. Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza) Masaż wibracyjny. Ednoskopia Cystoskopia

Mały Kurjer
WARSZAWSKI.
pod kierunkiem **J. Ursyna**,
wychodzi w każdą niedzielę i święta po południu, czyli jest jedyną w Królestwie Polskiem gazetą, która już w niedzielę po południu podaje wiadomości niedzielne z całego świata.
Na prowincji i w Łodzi „Mały Kurjer” jest jedyną gazetą polską, którą czytelnicy otrzymują w poniedziałek rano.
Własne telegramy. Liczne ilustracje.
Układ żywy. — Ciężkie feljety. — Kierunek niezależny. — Sensacje z całego świata.
Wielka popularność i poczytność „Małego Kurjera” zapewnia ogłaszającym się duże korzyści. Prenumerata rocznie 2 rb. 40 kop., kwart. 60 kop. Numery pojedynczo 3 kop. Numer okazowy na żądanie bezpłatnie. Adres Redakcji i Administracji, **Warszawa, Szpitalna 3.** Tel. 285-10. r281-3-1

KALENDARZYK.
—o—
Sobota, 11 stycznia 1913 r.
Dziś: Honoraty P.
Jutro: Arkadiusza i Modesta

Parowa pralnia chemiczna i farbiarnia W. Piętka w Łodzi
Fabryka i skład główny: Spacerowa 9, tel. 25-70.
Filje: Piotrkowska 84 i III, Konstantynowska 37, Dzielna 30, Główna 21 i 62, Zarzewska 49 i Rzgowska 7.
Zakład przyjmuje wszelkie wchodzące w zakres pralni chemicznej obstarunki. Pierze i farbuję garderobę męską i damską od najskromniejszej do najwykwintniejszej, czyści dywany, meble, portjery, gobeliny, plusze, aksamioty, koronki, pióra i firanki, dekatyzuje tkaniny w małych kawałkach jak i całych sztukach po cenach nadzwyczaj niskich.
Ubr. męsk. od rb. 1.50 | **Flr.** od rb. —40 za szt.
Suknie od 1.00 | **Palta** od rb. 1.50 | **Port.** od rb. 1.50 za parę
Kostjum. od 1.50 | **Kamiz.** od rb. —50 | **Dyw.** od rb. —20 lok kw
NB. Cześć garderoby i inne rzeczy, oddane do czyszczenia, podlegają w zakładzie na przód gruntownej dezynfekcji.
2899-150

Decydujący moment.
Pełnomocnicy bałkańscy snąc zrozumieli, że nieładne i bezcelowe jest znegocjowanie się nad powalonym przeciwnikiem, że zwłaszcza na rycerskim zwycięstwie ciąży obowiązek najmniej formalne taktu i delikatności względem zwyciężonego, ponieważ chcą delegatom tureckim przyznać niejaki ustępstwa w procedurze sesjonalnej. Cóż, na ostatniemu

posiedzeniu niemal brutalnie obesli się z Turkami, nie pozwalając im przyjść do słowa. Zganiła ich za tę pewną część prasy niezależnej, zaznaczając, że obie delegacje, więc nietylko bałkańska, lecz i turecka, korzystają w pałacu St. James z gościnności króla Jerzego. A goście w cudzym domu obowiązani są do zachowania form grzeczności. Przecież ci tureccy delegaci już teraz poprostu litość budzą. Oglądają się za pomocą — i ta pomoc znikąd nie nadchodzi. Tragedjal Reszyd — pasza miał powiedzieć, że raczej pełnomocnictwo złoży, aniżeli podpisać zrzeczenie się Adrijanopola i wysp.

Przerwana w poniedziałek konferencja ma się nawiązać jutro. Ze strony tureckiej komunikują urzędowo, że W. Porta odwoła swych pełnomocników, jeżeli delegacja bałkańska nie przyjmie jej propozycji, t. j. nie zrzecze się pretensji do Adrijanopola i wysp Egejskich.

Związek jakoby nie ma zamiaru ustąpić. Jeżeli tak, to w takim razie nastąpi zerwanie układów ostateczne i interwencja mocarstw, które łączy w tej chwili tylko chęć uniknięcia natychmiastowego powodu do wielkiej wojny. A ta z bałkańskiej mogłaby się bardzo łatwo wywiązać. Podobno dziś ambasadorowie mają doręczyć W. Porcie zbiorową notę, zalecającą Turcji odstąpienie na rzecz związku Adrijanopola i zgodę na pewne ustępstwa w sprawie wysp. Dowiemy się jutro, jakiego rodzaju będą te ustępstwa.

Z Wiednia donoszą półurzędowo, że Austria nie zadowolili się odsunięciem Serbji od Adrijatyku, lecz że będzie obstawać za utworzeniem wielkiej Albanji z miastem Prizrendem, Dżakową, Ipekiem i Dibrą. Delegat serbski Nowakowicz oświadczył w Londynie, iż Serbja nigdy się nie zgodzi na podobną kombinację. Zrzeczenie się powyższych miast równałoby się dla niej samobójstwu. Może pan Nowakowicz ma rację, jednak nie on będzie ze swymi kolegami w sprawie albańskiej decydował, lecz będą decydować te sześć wielkich mocarstw, które na razie ani myślą rozpocząć światowej wojny z racji przyłączenia, lub nieprzyłączenia do Albanji Prizrendu, lub Skutari, albo Ipeku.

Groźnie się zarysowuje stosunek Rumunii do Bułgarii. Ta ostatnia nie chce jakoby słyszeć o odstąpieniu Silistrji swemu północnemu sąsiedowi.

Na niczem się skończyły, o ile były istotnie podjęte, starania p. Pasicza o możliwość bezpośrednich rokowań z hr. Berchtoldem, w sprawie wyrównania różnic między Austrią a Serbją.

I jest w tym momencie tak: Austro-Węgry nie myślą o rozpuszczeniu zmobilizowanych rezerwistów przed osiągnięciem zgody mocarstw na jej popieranie, Rosja trwa w zamiarze popierania żądań związku, serbskich zaś przedewszystkiem, a Francja chce wziąć w opiekę pretensje greckie do wysp Egejskich.

Odręczenia przeto pozytywnego nie widać śladu. Kurs mają tylko pozory: że jednak jest lepiej, aniżeli było.

Z braku oświaty.

W ostatnich latach Rosja czyni znaczne postępy na polu oświatowym. Wzrasta liczba szkół, powołanych do życia przez państwo, przez ziemstwa, przez cerkiew. Coraz głośniejsz rozbrzmiewają głosy, że należy podjąć jaknajenergiczniejszą walkę z rozwieleniem „chuligaństwem”, a najpewniejszym na to środkiem jest szerzenie oświaty.

Na fakt ten zwraca uwagę w „Kurj. Warsz.” p. B. K. i stwierdza, że ziemstwa czynią więcej, niż dawniej zadość potrzebom oświatowym. Duma asygnuje z każdym rokiem powiększone sumy na szkolnictwo. Rząd dzisiejszy życzliwiej od dawnego zapatruje się na rozwój oświaty w Rosji. Należy zatem przypuszczać, że t. zw. chuligaństwo będzie się w guberniach wielkorosyjskich zmniejszało stopniowo.

Tak. W guberniach wielkorosyjskich. A u nas? Wiadomo, że Królestwo Polskie jest najbardziej w całej Europie zaniedbanym krajem pod względem szkolnictwa.

Dziś oświata ludowa lepiej się przedstawia w guberniach zawołżańskich, niż w Królestwie. Nie bezpodstawnym też jest sąd p. B. K., który przypuszcza, że u nas, przy zachowaniu dzisiejszych stosunków „chuligaństwo”, przejawiające się w naszym kraju w najostrejszej swej formie — w formie bandytyzmu — powiększać się będzie z roku na rok.

„Jest to proces nieunikniony — pisze p. B. K. — Ludność wzrasta bardzo szybko, a rozwój ekonomiczny nie podąża za tem w równoległym tempie. Na wsi emigracja reguluje nieco stosunki, przywraca jako tako równowagę. W miastach natomiast, rosnących w ludność prawie po amerykańsku, gromadzi się proletarijat, który przy pierwszym lepszym przesileniu, o co w ustroju wysoce kapitalistycznym i e-bliczonym na dalekie rynki nie trudno, przeraża się w *lumpenproletariat*. O Łodzi znawcy mówią, że jest to jedno gniazdo robotniczości w stanie częścią utajonym, częścią czynnym. Spróbujcie zatrzymać tam na chwilę normalny bieg życia, a zobaczycie, ile z nor okropnego zaniedbania wylezie tam zbrodni i gwałtu. Pamiętajmy przecież lata rewolucyjnej.

„Ale pocóż mówić o Łodzi, t. j. *maximum*? W całym kraju, w każdym zbiorowisku ludzi, mamy pełno złodziei drobniejszych i większych, którzy przy lada okazji gotowi są przerobić się na rabusiów ulicznych, posługujących się nożem i rewolwerem. Niema w Europie kraju o podobnie wysokiej przestępczości w zakresie własności. Jeszcze kilka lat, a złodziejstwo stanie się cechą typową naszego kraju, prawie możnaby powiedzieć, narodową, gdyby opinii naszej nie broniły jeszcze Galicja i Poznańskie”.

Prognozyki smutne, a co gorsza prawdziwe. Społeczeństwo polskie oczekuje z upragnieniem samorządu mając nadzieję, że wpłynie on przedewszystkiem na poprawę stosunków w dziedzinie szkolnictwa ludowego.

Niestety, projekt samorządu utknął na drodze prawodawczej. A utknięcie to srodze odbija się na kraju naszym, opóźnia bowiem podjęcie pracy na polu najbardziej zachwaszczonem.

Serbski głos urzędowy.

Urzędowa gazeta belgradzka „Samouprawa” w artykule pod tytułem „Niechaj się wie!” pisze:

„Serbja dotychczas zawsze stosowała się do życzeń mocarstw, przestrzegając ściśle wszystkich traktatów międzynarodowych, zapominając o krzywdzie, jakiej się na niej dopuścił kongres berliński.

Patrząc na cierpienia współplemieńców w Starej Serbji, zwracała

na nie uwagę milującej spokój Europie i Turcji. Żądała tylko, aby wykonywano artykuły umowy berlińskiej, a wojnę rozpoczęła wtedy dopiero, gdy Turcja ujawniła, że nie chce wypełniać swych zobowiązań.

Wojska serbskie odniosły świetne zwycięstwa i dosięgnęły morza. Mocarstwa, które poprzednio oświadczyły, że nie mają żadnych interesów na Bałkanach, obecnie same tworzą nową Albanję i zamykają w ten sposób Serbji dostęp do morza. Serbja i z tem możeby się pogodziła, aby tylko utrzymać pokój, ale teraz mocarstwa pracują nad tem, aby zwycięstwu odebrać zdobyte terytorja i oddać je zwycięzcom. Trzeba się liczyć z rozpoczęciem całego narodu. Cierpliwość narodu serbskiego i względy na czyjeś interesy już się wyczerpują. Naród, który umiał postępować zarówno w wojnie, jak podczas pokoju i żąda tylko tego, co doń niegdyś należało — ma prawo żądać, aby się z nim liczone. Jest to haniebne, niebezpieczne i niesprawiedliwe igrać z rozpaczą takiego narodu. Rzecz szkodliwa i niegodna naszych czasów — zabijać w narodzie takim wiarę w sprawiedliwość świata cywilizowanego.

Uważaliśmy sobie za obowiązek powiedzieć to. Nam wskazówka nie będą rozkazy mocarstw, lecz ciężkie zaniepokojenie narodu naszego. Nawet przeciwnicy nasi musieli by nami gardzić, gdybyśmy po Kumanowie, Wieleśzu, Prylepie, i Bitolji pozwolili aby setki tysięcy braci naszych znów dostało się pod nóż żmilkich Arnautów. Bylibyśmy poprostu Kainami braci naszych, a stał się nimi nie chcemy i nie staniemy się bez względu na czyjąś przyjaźń i czyjeś interesy”.

Wiadomości ogólne.

Minister Maklakow. Informują, że nowy minister spraw wewnętrznych, Maklakow, energicznie zapoznaje się ze sprawami swego ministerjum, nie przedsięwzięjąc dotychczas zmian żadnych. Miał on narady z prezesem Rady ministrów, Kokowcowem, z którym omawiana była sprawa zmian na wyższych stanowiskach administracyjnych. Sądząc z niektórych danych ustąpienie wiceministrów Charuzina i Zolotarewa jest zdecydowane, przyczem pierwszy z nich opuści stanowisko swoje później od drugiego, ażeby udzielił wyjaśnień w Dumie z powodu interpelacji o nadużycia wyborcze.

OKRUCHY TYGODNIOWE.

Miscellanea.

Zacznę od statystyki...

Korespondent „Głosu Płockiego” z Sierpca podaje ciekawe dane co do rozwoju czytelnictwa w tem miesiącu i w 5 gminach okolicznych, przez pocztę w Sierpcu obsługiwanych. Korespondent zestawia dane o liczbie nadchodzących przez pocztę czasopism: polskich, żydowskich, niemieckich i rosyjskich z cyfrą ludności polskiej, żydowskiej, niemieckiej i rosyjskiej. Z zestawienia tego wynika, iż u Polaków 1 gazeta przypada na 65 osób, jedna książka na 8 u żydów 1 gazeta na 40 osób, jedna książka na 3 osoby; u Niemców 1 gazeta na 3 osoby, u Rosjan 1 gazeta na 2 osoby; zaś 2 książki na 1 osobę.

Dodać należy, że na pocztę sierpecką przychodzi najczęściej nr. nr. „Gazety Świątecznej” (124 egz.) i „Narodu” (85 egz.) i 2 nr. nr. „Kurjera Porannego”. O postępowem ludowym „Zaraniu” niema nawet wzmianki. Co prawda Sierpiec należy do djecezy, płockiej, pramacierzy dewocji i marjawityzmu, kolebki czarnosecinowego „Mazura”, miejsca pobytu słynnego biskupa Wnukowskiego który napisał w 1905 r. prośbę do władz o administracyjne uwięzienie

9 opornych ks.-marjawitów. — (Patrz. pismo „Płoczanin” z 1907 r.). W tej djecezy działali kiedyś emisariusze Honorata i Kozłowskiej, zwolennicy Szecha i agentki ks. Marchiewki, patrona Stow. Sw. Zyty. — Statystyka przeto powyższa, wskazująca na analfabetyzm, — jest tylko wykładnikiem przyczyny zjawiska. — I jesteśmy pewni, że w roku przyszłym upadek czytelnictwa się zwiększy, gdyż kler zawzięcie skupuje pisma prowincjonalne i w ten sposób usuwa inteligentniejszych dziennikarzy z publicystycznej placówki.

Dziennikarze — pisujący w księżych pismach — nie mają ani inteligencji, ani dobrej woli; — styl ich artykułów rozwlekły, wodnisty, treść — jałowa, obracająca się koło ogólników, nie rozwija i nie zaciękuje. — Czytelnik z ludu wypisuje, wprawdzie, takie pismo, pod presją plebanii, ale go nie czyta, gdyż nie czuje ku lekturze pociągu. — Powiększenie zatem liczby prenumeratorów jeszcze nie będzie wskaźnikiem prawdziwego stanu czytelnictwa wśród ludu. — Nowe pisma klerjalne odbiorą ludowi ostatnie okienko, — przez które wchodził choć promyk myśli oryginalnej, — rady praktycznej lub informacji nie sfalszowanej. — Niebawem lud będzie otrzymywał znachorskie rady (w rodzaju rad pijarów potockich w XVIII w.), żywoty świętych, opisy cudów — przez nikogo nie sprawdzonych, no i... całą literaturę wyrazów nieparlamentarnych na

„burzycieli myśli ludu i jego wierzeń”...

A tymczasem, — bacząc na życie kleru u nas i w Europie Zachodniej, widzimy, że żdzierstwo, symonia i umiowanie nierzetelnego handlu — stale są uprawiane przez kler. — Oto przykład — pierwszy z brzegu...

„Nowa Reforma” donosi, że w krakowskim sądzie handlowym odbyło się 12 rozpraw przeciwko konwentowi OO. Pijarów o nakazy zapłaty weksli, opiewających na kwotę przeszło 200,000 kor. Weksle te, podpisane przez rektora i prowincjała zakonu, zdeskontował następnie pełnomocnik konwentu Józef Olkuszniak, obecnie uwięziony, a pieniądze użył na własne cele. Trybunał nie przychylił się do żądania wydania nakazów zapłaty, wychodząc z zapatrywania, że zobowiązania wekslowe zgromadzenia zakonnego Pijarów, zaciągnięte bez zezwolenia władz kościelnych państwowych, są nieważne w obliczu prawa. (1)

Podobne procesy w Czechach, w Bawarii są na porządku dziennym. Pomimo to — służbiści kleru w rodzaju świstaczka brukowego „Gazeta Poranna” — ośmiela się twierdzić, że fałszywe denuncjacje na księży płyną „z obozu żydowskiego” (Nr 8, 1913 r.). Dowodu żadnego — ale oskarżenie rzucone!..

Radzę podobnym pisemkom z ich pisemczkami — lepiej nie wywoływać wilka z lasu... Przypominamy na ra-

zie denuncjacje księży na Marjawitów i Niemojewskiego...

A propos! Musimy o nim znów powiedzieć słów parę... Utalentowany ten pisarz w zapale polemicznym, podczas dyskusji w Zjednoczeniu postępowem, — stanął na krańcach najwybitniejszego nacjonalizmu. On, który tak dzielnie potępiał anty-dysydentyzm polski, wymaga, aby instytucje polskie prywatnie przyjmowały tylko rdzennych Polaków!

Cóż to jest rdzenny Polak. Czy ten którego nazwisko na „ski” lub „icz” się kończy? Czy ten, co się opowie za Niemojewskiego ideologją? Czy ten, kto ma za sobą galerję antenatów w karmazynie i z karabela? Czy ten wreszcie, kto swój ryngraf szlachecki miłuje więcej nad losy siermięgi?

Mamy przykład — do czego krańcowość nacjonalistycznych zapędów doprowadzić może. — P. Niemojewski i — ów humanista — liberał polski wygłasza zdanie, pod którem się piszą jego przeciwnicy! Jeżeli p. Niemojewski radzi dawną chleb „rdzennym” tylko Polakom — to musi podać swym najlepszym przyjaciółom: biskupom Zdzitowieckiemu, Wnukowskiemu, Niedziałkowskiemu i szefowi kupców-księży ks. Kłopotowskiemu (ex-marjawicie)?... Oniż to w imię „polskości” i tradycji „szlachecko-katolickiej”, domagają się wygnania Niemojewskiego z wszelkich stowarzyszeń jako „żydowskiego pachotka” i nie-Polaka, gdyż w ich mniemaniu.

Ze świata.

□ **Defraudacja.** W Olsztynie (Prusy Wschodnie) podczas rewizji urzędu biskupiego zauważono brak 60 tysięcy marek w kasie konsystorza. Aresztowano pod zarzutem defraudacji Niemca Hermana, kupca i radnego miasta.

□ **Wybór prezydenta Francji.** Prezydent Fallières podpisał dekret o zwołaniu kongresu narodowego w dniu 17 stycznia.

□ **Tragiczny wypadek.** Ofiarą tragicznego wypadku padła w Wielkim Warządnym córka węgierskiego ministra handlu Boethy'ego, przybyła tam wraz z matką na święta. Chcąc napisać list, otworzyła szufladę biurka ojcowskiego i znalazła w niej rewolwer. Gdy chciała rewolwer usunąć, zawadził kurek o biurko i broń wypaliła.

Kula trafiła pannę Boethy poniżej serca i zabiła ją na miejscu.

Z Cesarstwa.

Δ **Lekarze przy traceniu skazańców.** Lekarze, studjujący w instytucie klinicznym imienia W. Ks. Heleny Pawłówny w Petersburgu, jednogłośnie uchwalili, że obecność lekarza przy traceniu skazańców jest niedopuszczalną.

Δ **Usunięcie prof. Fojnickiego.** Powszechnie znany uczone kryminolog, Fojnicki, usunięty został z katedry w uniw. petersburskim z powodu „wysłużenia lat” nawet bez zawiadomienia go o tym fakcie. Nawet pisma prawnicze oburzone są tem nowym zarządzeniem ministra Kasso, dziwią się też śmiałości tomskiego profesora Rosena, który zgodził się objąć katedrę po swym mistrzu.

Wiadomości krajowe.

+ **Ze statystyki bandytyzmu.** W ciągu ubiegłego roku zanotowano w Warszawie około 400 napadów, dokonanych w celach rabunku. Podczas starć z bandytami z górną 200 ludzi odniosło mniejsze, lub cięższe obrażenia, 25 ofiar zaś poniosło śmierć.

+ **Popłoch wśród spekulantów loteryjnych.** Śród przekupniów, handlujących biletami loterii klasycznej, powstał popłoch z powodu pogłosek o zamierzonej reorganizacji loterii, a także z powodu ruchu

bojkotowego. Przekupnie, w obawie przed stratami, nie chcą brać biletów na sprzedaż od syndykatu spekulantów, który zmonopolizował cały handel tymi biletami w swym ręku. Podobno i w tym syndykacie nastąpił rozłam, skutkiem czego wyśrubowane mocno ceny biletów loteryjnych w czasach ostatnich zaczęły spadać. Gdyby publiczność nabywająca bilety, a przez tak długi czas wyzyskiwana bezczelnie przez spekulantów, zechciała utrzymać się w powściągliwości w nabywaniu biletów, to niezawodnie cena ich rynkowa doszłaby do normalnej wartości.

Przedstawienia dla naszych Prenumeratorów.

Na szesnaste z rzędu przedstawienie dla Prenumeratorów naszych, które odbędzie się w teatrze Popularnym

we środę 15 stycznia,

wybraliśmy nadzwyczaj wesołą krotowilę w 4 aktach Dobrańskiego pt.

Zołnierz królowej Madagaskaru

Sztuka ta, pełna komicznych scen i epizodów zyskała sobie stałe powodzenie, to też nie wątpimy że i na przedstawieniu śródowno popieszą słownie nasi Prenumeratorzy

Bilety, za okazaniem kwitu z opłaconej prenumeraty, nabywać można w administracji pisma naszego.

Kronika.

= (b) **Ulgi podatkowe.** Wobec tego, że termin dla wnoszenia podatku mieszkaniowego i następująca za nim dni ulgowe przypadają w r. b w dni galowe i świąteczne, ministerjum skarbu poleciło termin wpłacenia podatku mieszkaniowego przedłużyć do 5 maja, z przesunięciem terminu ulgowego do 15 maja.

= (s) **Z biura telefonów.** — Biuro telefonów zawiadamia, iż awizacje zostały już rozesłane płatnikom i opłata przyjmowana jest już od dzisiaj. Kto nie uiści opłaty do dnia 28 b. m. temu aparat będzie zdjęty.

= (?) **W sprawie drugiej gazowni.** Ze źródeł wiarogodnych donoszą, że gubernator piotrkowski wypowiedział się za pozostawieniem eksploatacji gazowni dotychczasowemu konsorcjum. Według brzmienia kontraktu konsorcjum obecnemu służy jeszcze prawo eksploataowania gazowni przez 6 lat.

Co się tyczy utworzenia drugiej

gazowni, gubernator jest zdania, że kosztą budowy winno pokryć miasto i konsorcjum obecnej gazowni, przy czem magistrat zatwierdzić może na ten cel 800,000 rb.

= (r) **Bruki.** Magistrat Łódzki przedstawia piotrkowskiemu zarządowi gubernalnemu projekt ułożenia nowego bruku drewnianego na ulicach: Dzielnej do Wschodniej; Andrzeja do Spacerowej; Piotrkowskiej od Nowego Rynku do Przejazd; Cegielnianej od Zachodniej do Skwerowej.

= (?) **Rewizja rynków.** Nowy poliemaister naszego miasta p. Gruzinow zwiędził wczoraj wszystkie miejskie place targowe.

= (s) **Z Tow. abst. „Przyszłość”.** Zebranie członków odbędzie się w niedzielę dnia 12 b. m. o godz. 2 i pół po połud., w lokalu Stow. naucz., ul. Konstanytnowska nr. 5. Odczytany zostanie referat przeciwalkoholowy p. t. „Pod adresem robotników”.

Za treść do pogawędki towarzyskiej posłuży temat „Wszystko to już było”.

= (r) **Z kasy stypendjalnej fundacji im. I. Poznańskiego.** W lipcu 1911 roku, ofiarowana została przez p. Alfreda Poznańskiego i Michelinę z Hertzów, dla uczczenia pamięci b. p. Ignacego Poznańskiego, suma 50,000 rb., zaś z okazji ślubu p. Karola Hertza z p. Felicją Osseńską r. 5,000 jako stypendjum dla kształcenia synów robotników i majstrów fabryk Tow. akc. I. K. Poznańskiego.

Dla wypracowania instrukcji i zarządzania funduszami, ofiarodawcy wyznaczyli komitet, złożony z pp.: inż. M. Daszewskiego, L. Epsteina i Th. Horrocksa z udziałem jednego z członków rodziny ofiarodawców.

Zasadnicze punkty instrukcji głoszą między innymi:

Odsetki z 55,000 rb. użyte mają być na wydawanie zapomóg; na opłacenie wpisów, oraz kupno książek dla uczni szkół średnich w Łodzi, Zgierzu i Pabjanicach.

Z zapomóg mogą korzystać bez różnicy wyznania, synowie robotników fabryk Tow. akc. I. K. Poznańskiego, począwszy od trzeciej klasy gimnazjalnej, przez przeciąg 4 lat.

Wysokość zapomogi nie może przekraczać 120 rb. rocznie, przy kwalifikowaniu prósb, należy brać w rachubę bezwzględne minimum sumy zarobku matki i ojca (choćby jedno z nich pracowało gdzieindziej), bez względu na liczbę dzieci.

Minimalny zarobek obojga rodziców nie powinien przekraczać w sumie 80 rb. miesięcznie.

W ogólnej sumie stypendjum może się znajdować 25 proc. synów ekspedjentów i majstrów.

Na otrzymanie zapomogi mają prawo synowie robotników, którzy pracują w fabrykach Tow. akc. I. K. Poznańskiego nie mniej nad 8 lata.

Jeżeli robotnik, którego syn korzysta ze stypendjum odchodzi z fabryki po 2 latach wypłacania stypendjum synowi, korzysta on z niego i nadal, w przeciwnym razie (tj. otrzymał tylko jedno) traci prawo na dalsze.

W ciągu istnienia kasy, t. j. od lipca 1911 roku do 1 stycznia r. b. wypłacono: na wpisy dla dzieci 9 robotników 392 rb.; na wpisy dla dzieci 12 ekspedjentów 979 rb. 2 kop.; na kupno książek 93 rb. 80 kop.; razem 1,464 rb. 82 kop.

Obecnie, do wyżej wymienionych sum, ofiarowano 5,000 rb., jako stypendjum dr. Karola i Felicji małżonków Poznańskich, dla upamiętnienia 25-letniej rocznicy ich ślubu. Procenty od powyższej sumy stanowią mają 2 stypendja dla celujących w nauce uczniów szkoły fabrycznej Tow. akc. I. K. Poznańskiego, na dalsze kształcenie w fachu technicznym.

= (r) **Niedzielne odczyty „Wiedzy”.** Jutro, odbędzie się cztery odczyty popularno-naukowe w różnych dzielnicach naszego miasta, bogato ilustrowane obrazami nikiącemi i dostępne pod względem ceny dla każdego.

Początek odczytów o godz. 4 po poł., opłata za wstęp kop. 5.

W sali przy ul. Piotrkowskiej № 289, P. M. Grzybowska w sposób przystępny i barwny zapozna słuchaczy z podstawami botaniki, wyjaśni przy pomocy licznych przezroczycy budowę wewnętrzną i zasadnicze właściwości życia roślinnego.—Po pogadance naukowej, o godz. 5, nastąpi w tej samej sali czytanka literacka jednej z nowel Prusa.

Przy ul. Głównej № 62, p. Stan. Majewski będzie mówił o stosunkach społecznych w Australji, tej najmłodszej kolonii europejskiej, która potrafiła zastosować do siebie i wcielić w życie najbardziej postępowe reformy społeczne, o których my za ledwie marzyć możemy.

W sali przy ul. Kątnej № 21 wystąpi p. A. Kotynia.

W formie lekkiej i barwnej opłszsze słuchaczom podróż po kraju rodzinnym od samych źródeł Wisły aż do jej ujścia. Przed oczyma obecnych przesuną się najciekawsze obrazy z różnych okolic kraju, odrywając na chwilę myśl od zakopconej ponurej Łodzi.

Odczyt czwarty poprzedzi koncert popularny w sali przy ul. Przejazd № 34 i dlatego rozpocznie się o godzinę wcześniej, t. j. o godz. 8 po południu. P. Wacław Maciejewski przedstawi zgromadzonym naj-

zły katolik i uczciwy heretyk nie są polakami.—W imieniu swego programu, p. Niemojewski musi walczyć o prezesostwo kleru w każdej kooperatywie i klasie ludowej, o ile książdz zna nazwiska na „ski” i legitymacje od pradziadów.

A tu, jak naumyślnie — wśród księży tyle nazwisk niemieckich, chłopskich i... nieokreślonych.

Jeżeli p. Niemojewski głosi teorię chleba dla rdzennych polaków, to cóż mają czynić polacy z Białej Rusi, Litwy, Zmudzi, z Sejneńskiego, którzy mowę polską za rodzinną uważają i pracują w Królestwie, jako autochtoni? — Zabrać manatki i odpłynąć ad septentrionem, ustępując miejsca warcholskim potomkom Koniecpolskich, Potockich, Niemojewskich i t. p. odnowicielom ojczyzny, przez złupienie skóry ex-pachciarzy i łożyskich inorodców?

I jeszcze pytanie? Co sądzą nacjonalisci postępowi o kwestji rusińskiej? — Zdaje mi się, że gdyby pp. Niemojewscy, Łypaciewicz i Bojanowscy zaczęły rządzić na całym obszarze ziemi dawnej Rzeczypospolitej, poczuliby oni na swych barkach ciężar i kłopot europejskich mężów stanu: kwestję zamykania net litwinom, 'otyzom, białorusinom i rusinom. Boć to „inorodcy” nie „rdzenni” polacy!

Tak jest! Wszelki ucisk niehumanitarny — mści się — San. oobrona nie może łączyć się z uciskiem, z odbiciem praw, oile -- z oporem

przeciwko przeprowadzeniu praw oświatowych...

Galicja wciąż jeszcze walczy o to, by rusini nie mieli uczelni we Lwowie! A przed laty niechciała jej dać wcale! Stara nienawiść rasowa tamuje rozwój kultury stron obu. — O rozpaczliwym położeniu Galicji pisze już bez osłonek korespondent „Kur. Warsz.”. „Galicja, pisze, wchodzi w r. 1918 zdenerwowana i podniecona, napełniona zabobnem przed trzynastką, przerażona znakami i przepowiedniami, z rozpaczliwym uczuciem beznadziejności i beznadziejności. — Budżet krajowy nieuchwalony, sejm zatamowany, napór ukraiński coraz silniejszy i zuchwalszy, a między stronnicstwami polskiem i wainie, nieufność — pozostawiam na boku: słuszna czy nie słuszna — do swoich przywódców, nowych ludzi, nigdzie żadnej myśli, a do tego powszechny zastój ekonomiczny”.

Dalej korespondent powtarza zwykły absurd endecji galicyjskiej, że „kultura hajdamacy nie dorosła do uniwersytetu”, a więc koło galicyjskie w sprawie uniwersytetu rusińskiego jest „cofnięciem się pozycji polskiej”.

Nie poruszamy na razie kwestji rusińskiej. Czekamy na dalszy bieg wypadków. Zwróćmy tymczasem uwagę na warunki pracy kulturalnej naszych pionierów kultury, — nielicznych pracowników na niwie szkolnictwa ludowego. Do szkółek — w Pszczelinie, Kruszynku, Sobalówce i

Gołaczynie — przybyła jeszcze jedna — w Krasieninie, w gub. lubelskiej, pod tyt. „Kursa dla dziewcząt wiościańskich”. — „Kurjer Lubelski” dzieląc się z czytelnikami nowiną radośną pisze: „Lud wiejski — ten pień narodu, gdy inne warstwy jego są tylko gałęziami i liśćmi, przez wieki całe był w zaniedbanu i poniewierce... wielkim światem był dlań dwór i plebanja, a źródłem rozkoszy — kościół i karczma. Dzisiaj jakżeż się rozszerzył widnokrąg społeczny i kulturalny chłopca polskiego. Zna on najbliższe miasta, własną stolicę, a często i obce kraje, czytuje pisma, odczuwa potrzebę książki, ma czytelnie i biblioteczkę, organizuje Kółka rolnicze, kooperatywy spożywcze i wytwórcze, uczeszcza na odczyty i kursa, pojmuje znaczenie szkolnictwa ludowego i zawodowego. Już mu nie wystarczają szkółki elementarne — łaknie uniwersytetów ludowych, łaknie szerszej, rozleglejszej wiedzy, łaknie wszechstronnego rozwoju”.

Tak się cieszy jeden z dzienników postępowych...

A jednak... mamy tylko pięć szkółek racjonalnych, postępowych na 7 milionów wiesniactwa! — O! co za nędza, co za ironja!...

Tymczasem... Orgja słów na zebraniach postępowych i niepostępowych, księży i dobroczynnych — upaja 2 i pół milionową klasą mieszczańską i błękitnokrwistą pawią pstrokaczną ich słów, myśl i... strofów!... Nikt nie widzi potęgi ciem-

noty, — która jak za czasów Mojrzesza, — spada na umysł chłopca, znów wpadającego do rąk ideologów kalchaszady, w życiu wsi i... dworu — kto tylko patrzy na życie trzeźwo, ten widzi — jak Tolstoj, nieskończoności drogi do prawdy... wymarzonej w wieczności. — Gdybyśmy częściej myśl naszą odrywali od zgiełku nędzy dnia, — kto wie, czy nasza umysłowość nie zaprzęgnęaby podzielić się z naiwną umysłowością dziecka sutereny i chaty. — Bo tam panuje zbrodnia przez dzikość i ciemnoty potęgę... Warto przyjrzyć się tej ciemnocie chociażby w dramacie Tolstoja, odegranym wczoraj w teatrze Popularnym z wyjątkową starannością... Chętnie zakupiłbym przedstawienie dla dziewcząt młodych by poczuły one płomienną apologję pokuty duszy, rozumiejącej wielkość idei przebaczenia, idei „nie bania się” człowieka. Boć naprawdę tyle zbrodni dzieje się na świecie przez bojaźń... Człek boi się ludzi! A nie rozumie, że siebie, ze swej nienawiści najbardziej się bać potrzebuje...

Bo biada narodowi zniecierpliwionym!... I biada nienawidzącym się! Bo nienawiść, — to ciemnota, a ciemnota — to mrok grobu, mrok niebytu...

Savanarola.

dawniejsze drogi piśmiennictwa — i wogóle kultury — w Polsce posługując się kildudziestą obrazami.

(r) **Furmani, pozbawieni karobku**, mogą wyjechać do Lutomiarska i przez zimowe miesiące zająć się tam zwózką kamieni dla budowy szosy Lutomiarsko-Aleksandrowskiej.

Płaca od kupki (jedna czwarta sążnia).

Towarzystwo oddaje im stajnie w Lutomiarsku przy dawniejszym klasztorze, oraz paszę dla koni po cenie kosztu.

Oprócz tego potrzebni tłuczki kamieni: piata 12 rubli od sążnia. Blizsza wiadomość w biurze wyszukiwania pracy, przy ul. Wólczańskiej nr. 95 lub w Lutomiarsku.

(r) **Tow. krzew. oświaty** przypomnia, że jutro, t. j. w niedzielę 12 b. m., o godz. 4 po poł., w lokalu przy ul. Mikołajewskiej № 11, dr. Stanisław Skalski wygłosi odczyt „O ospie i walce z nią”.

Treść odczytu: Co to jest ospa; Dane historyczne o ospie; Jakie były próby walki z ospą dr. Jennera; Wynalazek Jennera; Szczepienie ospy; Wskrycie; Srodki zapobiegawcze rozprzestrzeniania się choroby; Rezultat walki z epidemią ospy.

Wejście 10 kop. dla członków 3 kop.

(r) **Tow. ośw. „Wiedza”** urządza jutro o godz. 8 po południu w Domu Ludowym, ul. Przejazd № 34, pogadankę naukową p. t. „O naszych pierwszych książkach, szkołach i uniwersytecie”.

O godz. 4 w tym samym lokalu odbędzie się 28 koncert popularny „Wiedzy” o bardzo urozmaiconym programie, na który złożą się: gra na skrzypcach, na fortepianie, deklamacja i dialog.

Wszystkie bilety po 15 kop. pierwsze cztery rzędy po 80 kop.

Bilety nabyte na koncert ważny jest również na pogadankę.

(r) **Teatr „Casino”**. Nie szczędząc znacznych kosztów i zabiegów w pozyskaniu pierwszorzędných obrazów, najgłówniejszych fabryk zagranicznych, dyrekcja teatru „Casino” zakupiła na wyłączną własność na Łódź, dramat w 3 aktach w kolorach p. t. „Wiosna życia” — w wykonaniu pierwszorzędných artystów teatrów paryskich. Zdjęcia wspaniałej gry artystów i uroczych miejscowości dokonała firma „Pathe”. Obraz powyższy zaliczyć można do arcydzieł w sztuce kinematograficznej pod względem wystawy, gry artystów i zachowania naturalnych barw widoków przyrody, kostiumów i utensyli scenicznych.

Pomimo znacznej długości obrazu, dramat od samego początku zaciekawia, stopniowo potęgując wrażenia, nie nużąc widza.

„Wiosna życia” zwłaszcza w Paryżu, wywołała olbrzymią sensację ze względu na udoskonalone kolorowanie filmu, ładną przedstawiającą naturę w jej właściwych barwach.

Prócz „Wiosny Życia”, w dzisiejszym nowym programie „Casino”, demonstrowaną będzie wyborna komedia amerykańska w wykonaniu najwybitniejszych artystów „Nieśmiały narzeczony” i na zakończenie „Dziennik Pathe”, przewyższający znacznie wspaniałymi zdjęciami i ilustracją ostatnich wypadków w świecie tygodnik Gaumont.

(r) **W teatrze „Odeon”** od dzisiaj demonstrowany będzie sensacyjny dramat w 3 aktach p. t. „Kara Boża” — w wykonaniu najznakomitszego tragika współczesnego p. Rafaela Adelheima i znanej artystki p. Czernowej. — Obraz ten nabyła dyrekcja na wyłączną własność teatru „Odeon”.

Publiczności łódzkiej znany jest p. Adelheim ze swoich występów w teatrze „Wielkim”, to też pierwszy jego występ w kinematografie przyjęty został z wielką radością przez wielbicieli tego nadzwyczajnego talentu. — Treść dramatu z życia współczesnego, wspaniała gra i wystawa robi na widzach wstrząsające wrażenie. Obraz ten wystawiony jest obecnie w Paryżu jednocześnie we wszystkich kinematografach i cieszy się niebywałym powodzeniem. — Sądzimy że i publiczność nasza, umiająca ocenić sztukę i artyzm, skorzy-

sta ze sposobności ujrzenia tak znakomitego artysty i to w jednej z najlepszych ról. Po za tem doskonała komedia „Zwycięstwo Feminizmu”, „Tygodnik Goumonta”, jedyny który zamieszcza najświeższe mody i satyry aktualne, oraz nad program, dramat w wykonaniu artystów amerykańskich p. t. „W norach—New-Yorku” dopełniają całości bogatego i artystycznego programu.

Wypadki.

(p) **Z głodu**. Dziś o północy znaleziono na ulicy Zgierskiej nr. 19, Abrama Bergera, lat 63, pozostającego bez zajęcia i mieszkania, omdlącego z głodu. W stanie bardzo ciężkim Pogotowie zawiezło go do szpitala Poznańskich.

— Na rogu ulic Ogrodowej i Zachodniej również z głodu uległ zupełnemu wyczerpaniu sił Wojciech Pędziwiatr, lat 58.

(p) **Poparzenie**. Przy ul. Staro-Zarzewskiej nr. 62 Maks Adelweg syn robotnika, lat 12 przez nieostrożność obłany wrzącą wodą odniósł oparzenie piersi, brzucha i nóg. Pierwszej pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

(p) **Z tramwaju**. Przy ul. Piotrkowskiej nr. 50 wypadł z tramwaju Warzyńiec Fijałkowski, urzędnik pocztowy, lat 33. P okaleczył sobie głowę i uległ zwichnięciu lewej ręki.

(p) **Rozprawy nożowe**. — Przy ulicy Brzezińskiej № 3, napadnięto na robotnika Wawrzyńca Płota, lat 41 i zadano mu nożem ranę w głowę.

— Przy ulicy Brzezińskiej № 33, napadnięto na Pawła Suchotę, lat 40 i zadano mu nożem ranę głowy.

(p) **Przejechania**. Przy ulicy Przejazd № 34 dorożka przejechała Karola Dendowicza, lat 9, przyczyniając mu ogólne potłuczenie.

— Na ulicy Senatorskiej № 25, jakiś woźnica najechał na Stanisława Szpikowskiego, lat 9.

Chłopiec uległ złamaniu lewej nogi.

(o) **Kradzieże**. Ze sklepa Izraela Alperta, przy ulicy Zgierskiej № 5, skradziono towarów szewskich na sumę 500 rub.

— Z mieszkania Antoniego Wojtaka, przy ulicy Nowo-Zarzewskiej № 25, skradziono różne rzeczy wartości 100 rub.

Zamiejscowa.

(?) **Zawieszenie wyplat**. Zawiesiła wyplaty firma Sz. Kirszenbauma w Pabjanicach. Pasywa wynoszą 150 tysięcy rub.

Teatr Polski (Cegielniana 63).

Z kancelarii teatru komunikują nam co następuje:

Dziś, o godz. 8 m. 15 sztuka Czesława Halicza „Sąd” po raz drugi. Jutro, w niedzielę, o godz. 8 i pół po poł., po cenach popularnych „Pieś gończy”, wiecz. o godz. 8 m. 15, „Sąd” po raz 3.

W czwartek, ujrzy światło kiniekietów najnowsza sztuka Bernarda Shawa p. t. „Mezalijsa”, najcenniejsze z dzieł tego znakomitego dramaturga.

Sztuka obudziła duże zainteresowanie; bilety są już do nabycia w kasie teatru.

Teatr Popularny.

Z kancelarii teatru komunikują nam, co następuje:

Dziś, wieczorem po raz pierwszy jako nowosć, głośna sztuka Jerome'a „Tajemnicza postać”.

Jutro, w niedzielę po poł. „Lygia” sztuka w 8 aktach, podług powieści Sienkiewicza „Quo Vadis”, wieczorem po raz drugi „Tajemnicza postać”.

Koncert Turczyński.

Na koncert pianisty-wirtuoza Józefa Turczyńskiego — w poniedziałek dnia 13 b. m. — złożony się szereg arcydzieł literatury fortepianowej, zestawionych bardzo interesująco i artystycznie.

Ustłyszmy więc w wykonaniu tego znakomitego artysty potężną

„Sonatę c-moll” Beethovena, „Gawot” — Glucka, „Warjacje” — Brahmsa na temat Haendla i szereg utworów Liszta.

Drugą część koncertu poświęca artysta wyłącznie dziełom Chopina: Barcarolla fis-dur; Mazurek b-moll; Walc as-dur; Nocturn cis-moll oraz Soherzo cis-moll.

W każdym z rodzajów kompozycji potrafi p. Turczyński zaznaczyć styl odrębny, wczuć się, w odtwarzaniu twory, a dzieł Chopina jest idealnym wyrazicielem.

Koncert poniedziałkowy zapowiada się pod względem artystycznym świetnie i melomani łódzcy niewątpliwie zapelniają salę Koncertową do ostatniego miejsca.

Bilety — w składzie instr. muz. Friedberga i Koca, Piotrkowska 30.

MARJA HUFNAGLOWNA EMANUEL HUFNAGEL zaręczeni.	
Warszawa,	Łódź,
w styczniu 1915 r.	

Telegramy.

(Tel. Ag. Pet).

Poselstwo mongolskie.

PETERSBURG, 10 stycznia. Przybyło tu poselstwo mongolskie na czele z ministrem spraw zagranicznych.

Przyjazd ministra bułgarskiego.

PETERSBURG, 10 stycznia. Przybył tu bułgarski minister skarbu, Teodorow.

Z generalnego sztabu niemieckiego.

BERLIN, 10 stycznia. — Agencja Wofla zaprzecza podanej w jednym z pism wieczorowych wiadomości, jakoby szef sztabu generalnego von Moltke miał wkrótce otrzymać dymisję.

Powszechna powinność wojskowa.

BRUKSELA, 10 stycznia. — Komisja posłów przyjęła projekt prawa o powszechnej powinności wojskowej i instytucie dla ochotników.

Telegr. własne.

„Now. Kur. Łódzk.”

Na Bałkanach.

Groźba wojny europejskiej.

PARYŻ, (W. A. T.), 11 stycznia. Dzisiejsza poranna prasa paryska zapatruje się b. czarno na sytuację międzynarodową. „Echo de Paris” pisze, że wojna wisi w powietrzu. Na wypadek wojny bułgarsko-rumuńskiej niektóre mocarstwa nie zachowają neutralności.

„Matin” pisze, że Rumunja zburi gmach pokoju, tak pilnie strzeżony przez Europę.

LONDYN, (W. A. T.), 11 stycznia. „Morning Post” donosi z Odesy, że przybyli tam specjaliści wysłannicy Rumunji, którzy zakupują w wielkiej ilości konie dla Rumunji.

Siła wojenna Rumunji.

KRAKOW, 10 stycznia (W. A. T.). W kołach urzędowych twierdzą, że jakaś wysoko postawiona osobistość oświadczyła, iż Rumunja zbiori się i jest tak doskonale zorganizowana, że może wystawić 300-tysięczną armię w ciągu 3 dni, w ciągu następnych 5 dni jeszcze 200 tysięcy.

Sojusz między Serbią a Rumunją.

KONSTANTYNOPOL, 11 grudnia. (W. A. T.) — Obiega tu wiadomość, że pomiędzy Rumunją i Turcją zawarty został sojusz. Sojusz ten wpłynąłby niewątpliwie na dalszy stosunek Rumunji do wypadków bałkańskich. Jeżeli wiadomość ta potwierdzi się, to należy się spodziewać, iż Rumunja stanie po stronie Turcji.

Mobilizacja w Rumunji.

WIEDEN, 11 (1) — „Reichpost” donosi z Czerniowca, że zamieszkali

tam poddani rumuńscy otrzymali rozkaz stawienia się do wojska. Oznaczało by to mobilizowanie się Rumunji. Z Bukaresztu nadchodzi wiadomość, iż Rumunja oświadczyła, że jeżeli w ciągu 48 godzin nie otrzyma odpowiedzi na żądania swoje od Bułgarji, to zarządzi mobilizację.

Partja wojenna.

KONSTANTYNOPOL, 10 stycznia. — (W. A. T.) W ostatnich dniach partja wojskowa okazuje ożywioną działalność i to z powodu chwiejności rządu. Wpływy jej ciągle wzrastają; wśród oficerów na linii Czataldza panuje niezadowolnienie z powodu bezczynności.

Nazim pasza zmuszony był do zawiadomienia o tem. W mieszkaniu byłego wezyra Hakkı paszy odbyło się tajne zebranie wojskowe; rząd obawia się, aby partja wojskowa nie ogłosiła dyktatury.

Widmo rewolucji.

WIEDEN, (W. A. T.), 10 stycznia. „Südslawische Korrespondenz” donosi, że w armji tureckiej panuje duch rewolucyjny; żołnierze wzywają aby sultan stanął na czele armji. Obawiają się, że lada dzień może wybuchnąć rewolucja w Konstantynopolu.

Potajemny układ.

BERLIN, 11 stycznia. — (W. A. T.) Dzienniki donoszą, że pomiędzy Rosją i Anglią stanął układ w sprawie Mezopotamji i Kurdystanu. Według tego układu, zawartego jeszcze za czasów Sazonowa, cała turecka Armenia i Kurdystan ma przypaść Rosji, zaś Mezopotamję zabierze Anglja. Dzienniki wzywają rząd, aby zaprotestował energicznie przeciwko układowi, który zagraża najżywościjszym interesom Niemiec w Azji Mniejszej.

Bethman-Hollweg zachwiany.

BERLIN, 10 stycznia, (W. A. T.) — Przedstawiciel agencji „W. A. T.” dowiedział się z wiarogodnego źródła, że stanowisko kanclerza niemieckiego Bethmana-Hollwega zostało u cesarza mocno osłabione. Powodem jest fakt następujący: Bethman-Hollweg chciał koniecznie przeprowadzić kandydaturę Zimmermana na miejsce zmarłego Kinderlen-Waechtera, lecz cesarz sprzeciwił się temu, ponieważ Zimmerman nie jest szlachcicem a na stanowisko to dotychczas żaden nie szlachcic nie był mianowany. Pomimo usilnych zabiegów Bethmana, cesarz bezwarunkowo sprzeciwił się tej kandydaturze; w kołach parlamentarnych uważają to za poważną klęskę Bethmana i sądzą, że stanowisko jego jest poważnie zachwiane.

Osoby znające bliżej Jagowę, oświadczają, że nie odznacza się on wielkimi kwalifikacjami, wymagane mi przez zajęte obecnie przez niego stanowisko. Posiada on podobno pewne kwalifikacje w dwóch kierunkach, a mianowicie: gra na fortepianie i jest obeznany z literaturą powieściową. Nominacja jego w Rzymie nastąpiła podobno z powodu tego, że poprzednik jego Mohn był zbyt wysokiego wzrostu, z powodu czego irytował ciągle króla włoskiego, który zażądał, aby przysłano odpowiednią osobę i zdecydował się wysłać Jagowę, który jest wzrostu małego.

Odpowiedzi Redakcji.

Pani Ewie Borewskiej. Ostatnie sprawozdanie z teatru Popularnego zamieszczone było w początkach grudnia ze sztuki Kozłowskiego p. t. „Jęnie Napoleona”.

Od czasu tego teatr Popularny nie wystawił żadnej nowości, lecz wznawiał sztuki, grane już dawniej w Łodzi, a z utworów starych sprawozdań nie zamieszczamy.

Pensjonat „Savoy“

w Krakowie ul. Krupnicza 22 I-p. urządzony z komfortem i oświetl. elektr. Łazienki. Telefon. Kuchnia wyborowa. Ceny przystępne.

Czas odnowić prenumeratę.

St. Petersburgskie Chemiczne Laboratorium

założ. 1860 r.

POLECA **Ostatnią nowość**

Perfumy Kwiatowa woda kolońska

BOUQUET: **Charmeuse
Séduction
L'Origan
Berceuse**

Oryginalny, cudowny i długotrwały zapach. Doztać wszędzie.

Warszawski Oddział **Graniczna 15**, tel. 55-40.

Szkoła Rysunkowa

Jerzego LEMANA (Południowa 2)

Rysunki, malarstwo, Modelowanie. Model żywy (akt i głowa).

Przy Szkole jest osobny oddział dla rzemieślników: ślusarzy, stolarzy, mularzy, cieśli i malarzy z nauką rysunku fachowego. 486-6

Towarzystwo Przemysłu Naftowego Braci Nobel w Łodzi.

Mamy zaszczyt zawiadomić mieszkańców Bałut i okolicy, iż z dniem dzisiejszym otworzyliśmy filję przy ulicy Zgierskiej № 56, dla sprzedaży naszych produktów naftowych, smarów, oleju oraz benzyny poczynawszy od 8 funtów. Obstalunki na sprzedaż beczkową filja przyjmować będzie również z dostawą bezpośrednią z naszych składów.

Z poważaniem Zarząd Tow. Braci Nobel.

Tow. Międzynarodowe Szkół Języków Berlitz

The Berlitz Schools of Languages

Towarzystwo anonimowe z kapitałem 7,200,000 fr.

w Szkołach Berlitz

nauczają przeszło od 30 lat 350 szkół na całym świecie

Lekcje oddzielne i w grupach rano, po południu, wieczorem.

Lekcja próbna bezpłatna

Łódź

Nowy Rynek Nr. 2

Telefonu Nr. 10-63.

za cenę umiarkowaną można nauczyć się mówić i pisać w języku obcym; przestudjować go do głębi poznać literaturę, jak również i korespondencję handlową.

w Szkole Berlitz

Począwszy od 13 stycznia formowanie codziennie nowych grup

Zapisy przyjmuje się od 9 godziny rano do 10 godziny wieczorem.

r816-1

„ODEON“

Tylko 3 DNI!

KARA BOŻA

Sensacyjny dramat z życia współczesnego w 3 aktach. W głównej roli najwybitniejszy tragik doby obecnej

RAFAEL ADELHEIM.

Między innymi

Pozostaje jeszcze

tylko na krótki czas w Łodzi, przyjmuje zamówienia na kwiaty z drzew z drewnianych.

p. Lidja Poliakowa
Zielona 12.

Wejście przez frontowe drzwi.
611-1-1

Teatr Iluzjon

Piotrkowska № 17. Program od 9 do 16 b. m. 1918 r.

Kłopoty pana Szpyrańskiego bardzo wesoła komedia w 1 akcie.

Malecka

Polska subretka

Duo Zeiword-Naskela

Tańce polskich apaszów.

Ludwiński

Polski monologista.

J. Aleksandrowicz

Znak polski humorysta.

w **Bioskopie** nowa seria obrazów.

Z poważaniem **Dyrekcja.**

PRZECIW RZĘŻĄCZCE

Najnowszy środek

„Salo-Pichilin“

wynalazek aptekarska B. Konhefma w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uważany za środek racjonalny.

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przebiegu krótkiego czasu usuwa najpowszechniejsze wydzielinę.

Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. Prawdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1.- i rb. 1 kop. 80.

DO NABYCIA: W APTECE Muciejewskiego i Topileckiego w Warszawie, Leszczyńska 13. tel. 30-85.

Wysył. za zaliczen. Przesyłka podług taryfy pocztowej.

DARMO. Dr. med. Z. Golc

Najlepszej zabawy do froterowania podłóg pod nazwą **A. Z.** dostać nie można lecz proszę kupić i przekonać się o jej dobroci. Do nabycia w każdym składzie aptecznym. Kantor w Łodzi, Piotrkowska 10, Tel. 24-91. r522-12

choroby skórne i wener.

ul. **Nikołajewska № 18**

Telefonu № 2060.

Godz. przyjęcia od 9 do 12 i od 4 i pół do 7 i pół w., w Niedziele i święta od 9 do 12 i pół. r376 0

Energiczni panowie

bez zajęcia są potrzebni zaras do odwiedzenia osób prywatnych na prowincji. Wiadomość ul. Nawrot 1-a m. 24 od 9 do 11 rano. r319-3

Dr. B. Rejt

SREDNIA № 5, POWOCIL. Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, mocznicowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „606“ i „914“ (wśródzynie). Leczenie elektrycznością (elektroliza) i masażem wibracyjnym. Przyjmuje od 9-1 i od 4-8, w niedziele od 9-2 po południu. Dla pań osobna poczekalnia.

TEATR „OAZA“

roóg Główniej i Piotrkowskiej

Dzisiaj, jutro i pojutrze wybitny program. Między innymi demonstrowany będzie wielki dramat historyczny z czasów **Nerona** krwiożerczego władcy Rzymu, p. t.

Smutna historia o ludzkim okrucieństwie

Sztuka obfituje w szereg wstrząsających momentów, wywołujących potężne wrażenie na każdym widz. Program uzupełniają wspaniałe komedje bawiące wybornie widza od początku do końca.

Ceny miejsc popularne od 17 do 50 k. uczniowie 15 k. Zmiana programu we wtorki i soboty.

Zatwierdzone przez Ministerjum
Handlu i Przemysłu Kursy Buchal-
teryjne i Języków Nowożytnych

I. Mantinbanda w Łodzi

Cegielniana № 47, tel. № 24-28.

Przyjmuje się zapisy na następne półroczce.

Wykłady rozpoczną się w **środe 22 Sty-**
cznia 1913 roku o godz. 8 wieczorem.

Na życzenie Ogółu w nowym półroczu wpro-
wadzoną zostaje oprócz języka niemieckiego na-
uka języków: rosyjskiego, polskiego, francuskiego
i angielskiego.

Kancelarja otwarta codziennie tylko od 7—9
wieczorem. 216—0—1

Zarządzający kursami **I. MANTINBAND.**

E. FUKS Gabinet Dentystyczny

Łódź, Benedykta 2 (d.p. Rosenblatta)

Były główny asystent nadwornego lekarza dentydy Engla w Berlinie
Po dziesięcioletniej praktyce zagranicą
(Berlin, Londyn, N-Jork, Filadelfia) osiedlił się w
naszym mieście. Bezboleśnie traktowanie zębów, podług
specjalnych metod i przy zastosowaniu specjalnych
aparatów. Wyjęcie zębów za pomocą aparatu gazowego bez
najmniejszego bólu. Złote porcelanowe plomby. Sztuczne
zęby z podniebieniem i bez (ze złota i porcelany.)
Porcelanowe korony i mosty. Prostowanie
krzywych zębów i wysuniętej szczęki przy pomocy spe-
cjalnych regulatorów. Umocnianie luźnych zębów promie-
niami Roentgena. Leczenie zapuszczonych chorób zę-
bów i jamy ustnej specjalnymi promieniami elektrycz-
nymi (ultra fioletowe i inne). Leczenie złamanych
szczęk i dorabianie brakujących części twarzy (sztucz-
ne nosy, uszy, wargi, miękkie podniebienie i t. p.)

W najlepszej i najspokojniejszej części miasta Zitta poło-
żona

Pańska Willa

z pięknie urządzonego ogrodem, zawierająca 14 pokoiów, kuch-
nia, ze wszystkimi wygodami, kąpiel, dużymi strychowemi piw-
nicznymi pomieszczeniami i t. p. jest natychmiast do sprzedania
w cenie wartości. Blisze wiadomości udziela ARCHITEKT
HEINR. ZIEGER, ZITTAU i Sa. (Niemcy) 1804—0

Nagrodzona wielk. medalem w Rostowie

Warszawska szkoła kroju i szycia APOLONJI KOPYDŁOWSKIEJ

dyplomowanej uczennicy paryskiej akademii kroju. Wydaje patenty
i dyplomy z prawami zakładania pracowni i szkół. Nauka gruntowa
i prędką, prowadzona dwoma systemami; uczennice nabierają
wprawy i gustu przy pracowni sukien. Nauka mierzenia, przykra-
wania i modelowania. Kurs wieczorowy po cenach niższych; w kom-
pletach połowa ceny. Nauka kroju teoretyczna 10 rubli. Zapis ucze-
nie w każdym czasie **Po skończonym kursie uczenice otrzy-
mują posady.** Sprzedaż form papierowych, żurnali i manekinów.
Przyjmuje się suknie i kostjumy do krajania i pasowania. r2926—0

Łódź Filja
ulica Piotrkowska № 115 Bałuty, Zgierska № 54.

Nowootworzona pierwszorządna Szkoła Tańców

znanego dyplomowanego nauczyciela

Henryka Hendrykowskiego

ul. Pasaż-Szulca № 2.

Borpczynam **nowy kurs tańców** i podejmuję się każdego
bez względu na zdolności, wyuczyć w ciągu miesiąca wszystkich najnow-
szych i starych tańców. Sala urządzona z wielkim komfortem we-
dług ostatnich wymagań techniki i higieny. Zapisy i informacje co-
dziennie od 7—11 wieczorem.

UWAGA! Lekcje zbiorowe odbywają się w Niedziela i święta od
godz. 2 i pół do 7 po południu i od 7—12 wieczorem. r4128—4—0

MAGAZYN SUKIEN

„La Saison”

poleca nowości paryskie na suknie rautowe, balowe, wizy-
towe, i wytworne przybrania.

Wyprawy ślubne wykonywa się z własnych i powie-
rzonych materiałów.

„La Saison” 2786—40

ul. Andrzeja Nr. 11 II-gie piętro, front.

FLUINOL

skoncentrowany płynny preparat z igiel chojnowych, z fluores-
cencją, najwyborniejszy dodatek do kąpiel.

WSPANIAŁY AROMAT.

Uspakaja nerwy, wzmocnia organizm i działa antyseptycznie
w chorobach kobiecych

WYDZIAŁ OZON. ■ ■ ■ Flakon na 10 kąpiel Rb. 2.25-

Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wytłaczony fabrykant **ALFRED SCHMIDT, w Bazylei.**
Przedstawiciel na Królestwo Polskie: **HERMAN SZPIGIELMAN,**
Warszawa, Królewska 81. Tel. 210-66. r266—8—

Na Łódź potrzebny ZASTĘPCA

dla pierwszorządnej fabryki perfumeryjnej rosyjskiej. Wy-
magana znajomość branży i pierwszorządne referencje.
Oferty sub. „Perfumy” upr. się nadsyłać do Centr. Biu-
ra Ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Warszawa. r318—1

2684—100

Konkurencja!

Największy wybór męskiego, damskiego
i dziecięcego obuwia, z najlepszych za-
granicznych skór najnowszych fasonów,
jak również obuwia zimowego po cenach
najniższych.

Kaloszki sprzedaje po cenach fabrycznych.

Proszę się przekonać!

A. I RZESZKOWSKI

Nowomiejska № 6.

Dla kapitalistów!

w Piotrkowie—Licytacja.

Dnia 3 (16) stycznia 1913 r.,
o godz. 10-ej r., w sądzie okręgo-
wym piotrkowskim odbędzie się
sprzedaż publiczna w drodze dzia-
łów nieruchomości piotrkowskiej
położonej przy ul. Katńskiej № 22
(hipot. № 240), należącej do spad-
kobierców s. p. Michała Pulwar-
skiego. Nieruchomość składa się
z domu murowanego 2-piętrowe-
go, oficyn i ogrodu, razem prze-
strzeń 6,162 łokci kwadratowych.

KUPCY POŻADANI.

Blisze wiadomości otrzymać
można: w Piotrkowie: w księgarni
J. Zradzińskiego, w Sosnowcu u
St. Bieńkowskiego, Aleja, dom Mu-
rawca, w Warszawie: u Piszera,
ul. Wilcza 56, m. 24.

Akta (№ 643) sprzedaży w są-
dzie okręgowym, i wydziały cy-
wilnym, II referacie. 3

KLEBON

chleb dla diabetyków,
Chorych na cukrzycę.

Wylączność

Piekarni Nowej A. Ł.

Warszawa, Nowy Świat 68.

KOTWICOWE
PIGOŁKI I ESENCJA
KONGA
F. AD. RICHTER i S-ka
ZATWIERDZONE PRZEZ RADE LEMARSKA
NAJLEPSZE ŚRODKI PRZECZYSZCZAJĄCE
PRZY ZATWARPIENIU, REGULUJĄ TRAWIE-
NIE ŻOŁĄDKA I APETYT.
SPRZEDAJĄ SIĘ WSZĘDZIE
F. AD. RICHTER i S-ka
PETERSBURG
MIKOŁAJEWSKA
14

Thiotymina

Aptekarza J. Kumbiet

(w Noworadomeku, gub. Piotrkow-
ska)

Zatw. przez Urząd Lekar. Petersb.
za № 6816.

Zalecany przez pp. Lekarzy z
niezawodnym skutkiem jako śro-
dek znakomity w przypadkach
chorób dróg oddechowych jak:
katar krtań, katar oskrzeli, katar
płuc, kaszel. Pobudza łaknienie,
wzmocnia organy trawienia, a tem
samem przyczynia się do ogólne-
go polepszenia stanu chorego.
Sposób użycia przy każdym flako-
nie. Żądać we wszystkich aptekach
i składach aptecznych. 52

Introligatornia i fabryka kotylionowa Bruno Benndorf Łódź

ul. Lipowa Nr. 80.

tel. 15-99.

Najnowsze i
najpiękniej-
sze latarki
czapki
papierowe,
ordery koty-
lionowe, ba-
lony, chora-
gielki i gir-
landy wsta-
ki z jedwa-
biu serwet-
ki papierowe
wachlarze,
confetti pocz-
ta, ogień sztuczny itd.
Ceny niskie! Duży wybór!
Cenniki bezpłatnie. Książki do oprawy

Pastyłki tusolinowe

zapobiegają chorobom
płucnym i leczą je, za-
równo jak i katar, zapale-
nia oraz gruźlicę. **Pas-
tyłki tusolinowe** dzia-
łają przeciw kataralnemu i
przeciw zapalnemu. **Pas-
tyłki tusolinowe** wzma-
gają energję komórek orga-
nizmu w walce ich z pier-
wiastkami chorobotwór-
czymi. **Pastyłki tusoli-
nowe** pomagają wytwa-
rzeniu się w organizmie
niezbędnych antytoksyn.
Pastyłki tusolinowe
pobudzają odżywianie ko-
mórek i tkanek organizmu.
Pastyłki tusolinowe
regulują trawienie, wzma-
gają utlenianie i odkażają
tkankę płuc. **Pastyłki**
tusolinowe zyskały bar-
dzo szerokie zastosowanie
i przyniosły ulgę tysiącom
cierpiących. Broszurki wy-
syłać się na pierwsze za-
żądanie. Cena pudełka,
zawierającego 60 pastylek
rb. 3. Wysyłka za zalicze-
niem. Skład główny: **Me-
dyczno-Farmaceuty-
czne Towarzystwo,**
St. Petersburg, Artyleryj-
ska № 2, Oddz. № 0.43.
Sprzedaż we wszystkich
aptekach i składach apte-
cznych. r288—0—1

Płyty

tylko po 65 kop.

M. Perle

Piotrkowska № 165

M. Perle.

r257—10

ŻĄDAMIE BEZWARUNKOWO

AMERYKAŃSKIEJ OWSIANKI

HERCULO HERCULO

W PUDEŁKACH.

TYLKO WÓWCZAS OTRZYMACIE

NAJLEPSZĄ W ŚWIECIE

OWSIANKĘ.

Wyszegać się podrażnia

szkodliwych dla zdrowia!!!

Buchalter

obeznany z wszelkimi czynnościami
biurowymi, mający za sobą 6-letnią
praktykę w pierwszorządnej firmie
znający języki polski, rosyjski i nie-
miecki, pragnie zmienić posadę. Łask
oferty sub. „Kostka” upr. adr. do
Centr. Biura Ogłoszeń L. i E. Metz
i S-ka w Warszawie, Marszałkowska
130. r317—1

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Inżynier R. Pawlata

BUDOWNICZY

i technik ubezpieczeń.

Wykonywa wszelkie projekty plany
sporządza i szacunki budowli i prowadzi
dozór budowlany tak w Łodzi jako też
w innych miejscowościach. Biuro w
Łodzi—Konstantynowska 47 w Warsza-
wie—Nowomiejska 9 r304—8—1

Brykiety C. W.

2 najlepszego węgla górnośląskiego
1.60 za 100 sztuk z dostawą do kuchni (cena stała przez całą zimę).

Sprzedaż **NA WAGĘ**: rb. 1.40 z dostawą za korzec.

Wyłączni przedstawiciele:
W. FINDEISEN i S-ka, Przejazd 2!

TEL. 9-78 i 17-09.

Piece żelazne

niewygasalne „METEOR”, systemu Irlandzkiego.

Piece do węgla, drzewa, ropy, lub spirytusu, różnych systemów, swyczajne i ozdobne

polecają:

Krzysztof Brun i Syn

w Warszawie, plac Teatralny.

Stołeczny L. P. Truzzi.

Targowy Rynek.

Telefon 21-68.

W sobotę, dn. 11 Stycznia 1918 r.

Wielkie galowo-sportowe przedstawienie w 3-ch częściach z udziałem całej trupy.

Dzisiaj 3-gi dzień

walki międzynarodowego championatu walki francuskiej,

organizowanego przez p. Piotrowa, znanego petersburskiego sportowca, redaktora dziennika „Wiestnik sporta”, na nagrody pieniężne, pas miasta Łodzi, złote i srebrne medale. Dotychczas zapisało się najlepiej w świecie atlet. Dzisiaj walczy: 1-sza para Moxing — Westergard-Schmidt, 2-ga para Jarwinen — Polo de Revé, 3-cia para Negr Tomson — Sabotet.

Hurtowy skład obuwia

J. WINDMAN

Łódź

Poleca Szanownym Klientom

wielki wybór różnego męskiego, damskiego i dzieciennego obuwia

oraz

jesiennych butów własnego wyrobu

jak również posiada bogaty asortyment

Mechanicznego szytego i filcowego obuwia

pierwszorzędnej fabryki

Ceny hurtowe

z rabatem 50%

Detaliczna sprzedaż

Piotrkowska 35.

KURSY HANDLOWE

pod kierunkiem

Stanisława Lipińskiego

Piotrkowska 157

telefon 8-58

Dnia 16 Stycznia 1918 r. rozpoczyna się trwający do 15 Maja NOWY KURS następujących przedmiotów:

- 1) Buchalteria 4 godz. tygodniowo (wykład w języku polskim i oddzielnie w niemieckim)
 - 2) Buchalteria bankowa (dla osób znających zasady buchalterji) 1 godz. tyg.
 - 3) Buchalteria fabryczna (specjalnie w zastosowaniu do przemysłu włókienniczego) 1 godz. tyg.
 - 4) Arytmetyka handlowa 2 godz. tyg.
 - 5) Korespondencja w języku polskim, rosyjskim i niemieckim po 2 godz. tyg.
 - 6) Stenografia 3 godz. tyg.
 - 7) Pisanie na maszynie
- Opiata w stosunku R. 6.25 za 1 godz. lekcyj tygodniowo. Zapisy przyjmują Kancelaria kursów od 7-9 wieczorem codziennie, prócz sobót i niedziel

Teatr „URANIA”.

Program od 1 do 16 Stycznia n. st

Nowości! REFLUCTUS Nowości!
 Malarz miniaturzysta z jego monstr. projekcyjną lampą.

Pierwszy raz w Łodzi LES 3 ALKKSANDROWY
 Weseli bratki
 Oryginalne sceny z życia muzyka, śpiew, tańce, dowcipy.

TRÓJNORODZ
 Zdumiewający akt gimnastyczny na kółkach.

TRUPA KAJANOWY
 3 mężczyźni i kobieta. Bez konkurencyjnej wirtuozi na harmonijkach koncertowych.

SKRANA ET ILONKA
 Angielskie i węgierskie tańce z transformacją.

MANDRO DUO
 Komiczny śpiewny duet.

Wspaniałe przedstawienie o godz. 12 w nocy „MAXIME”.
 Z udziałem następujących artystek:

M-me MARGOT HERVE
 Niemiecka subretka.

M-me BRONSKAJA
 Kaskadowa arystka.

M-me NEBOROWSKAJA
 Rosyjsko-Polska subretka.

M-me LA BELLE REIZ
 Rosyjska szansonetka

M-me SROTNIKI
 Polski numerysta.

Księżna DE FLEUR
 Wykonawczyni cygańskich romanów.

M-me MINI HERMANI
 Francuska subretka z Folies Co-prico.

M-me BUROWA
 Subretka.

M-me KRASOWSKA
 Subretka.

M-me LA BELLE NIELS
 Intern. śpiewaczka.

M-mes MARISKA et ILONKA
 Węgierskie tancerki.

Koncert wiedeńskiej salonowej muzyki.

Wejście na przedstawienie „MAXIME” 55 kop.

Urania-Bio

Wspaniała seria obrazów pierwszego raz w Łodzi

Związek śmierci

Dramat z życia współczesnego w 8-ch częściach.

„Akuszerka masażystka

s dyplomem Cesarskiej Akademji medycznej w Petersburgu, praktykująca 20 lat przyjmuje: masaż, porody w nocy zamówienia, na słabość, podskórne zastrzykiwanie, udziela porad sekretnych, dyskretna zapewniona. Niezależnym ustępstwem. Andrzeja № 39 m. 13 od 12-5. Odpowiedzi na listy

Pończochy i skarpetki

POLECA pracownia wyrobów pończosznicznych.

JULJI MACHER. Nawrot 4.

MORITZ HILLE-DREZNO

G. m. b. H.

Löbtau.

buduje udoskonalone **MOTORY**

gazowe, benzynowe, naftowo-ropowe, instalacje

na gaz ssany

oraz motory ropowe syst.

Diesela.

Prospekta und Kostenanschläge kostenlos.

Reprezentant: **G. Praszkiel, inżynier,** Łódź, Widzewska 38.

Telefon 21-34.

r2898-24-1

!!! Już wyszedł z druku !!!

Najdokładniejszy i najlepszy

Polsko-Rosyjski i Rosyjsko-Polski

zawierający około 40,000 słów

Słownik,

zawierający około 40,000 słów.

Opracowany podług najnowszych i najlepszych źródeł przez **Z. Szcza-wińskiego.** Cena 2-ech tomów Rb. 2.00; w oprawie ozdobnej Rb. 2.50; z przesyłką Rb. 2.90; przy zamówieniu 3 egzemplarzy, przesyłka franco.

Słownik Polsko-Rosyjski i Rosyjsko-Polski, możemy śmiało polecić wszystkim instytucjom handlowym, Bankom, Biurom technicznym, Nauczycielom jak również do domowego użytku. Do nabycia we wszystkich księgarniach. Nakładem „Księgarni Popularnej” w Warszawie, S-to Krzyska 42. r282-8-1

Szanowne Panie!

Pielegnujcie swoją cerę, ręce oraz włosy dopóki jeszcze czas jedynie w specjalnym salonie fryzjerskim dla Pań

Anny Neumann, Łódź, Piotrkowska 89, telef. 16-20

(egzyst. od 1890 r.)

r54-10-1

Przybory toaletowe i perfumerja.

Ceny bardzo przystępne

Woźniak i S-wie Sosnowiec ODLEWNIA STALI

wykonywa w swoich znacznie powiększonych zakładach wszelkiego rodzaju

Odlewy stalowe (fasonowe)

zarówno w gatunkach zwyczajnej stali zlewnej jak i niklowej i chromowej. Referencje pierwszorzędne.

Reprezentant:

Maurycy Praszkiel, Łódź ul Przejazd № 30.

180-10

UWADZE CHORYCH!

Opinie wszelkich lekarzy zgadzają się na jedno, a mianowicie, że choroba zwana

Rzerzączką (tryprem)

jako umiejscowiona, lecz się tylko przez energicznie działające sprycowanie a zatem jeśli kto, to aby, na zawsze wyleczył się z tej choroby, zaleca się użycie spry- **URETRYNEM,** który według świadectw i obserwacji, lekarzów i Mozgowa sklej w kilkunastu dniach jest istotnie pewnym środkiem w walce z rzerzączką tryprem, ostrą i chronioną, oraz przy opłach kobiecych. Do zupełnego wyleczenia potrzeba 2 do 4 flakonów. Cena flakonu 1 rb. 50 kop. bez przesyłki ekspedycja za zaliczeniem. Skład Główny Moskwa Baizaja Jakimianka, w domu Lobiediewa m. 15. Adres dla listów: Moskwa W-ny J. Moszowej. Reprezentant na Rosję Południową, Dom Handlowy „J. Hasławski”, Odessa, Puskinska 11
 Sprzedaż we wszystkich aptekach i składach aptecznych w Moskwie w magazynie T-wa R. Kellers, i Spółki, K. Ermansa, G. Brunsa Matejsena, W. K. Ferreina i w innych składach i aptekach. r277-0

berwartościowa imitacje i falsyfikaty zawierają te wszystkie pudełka, które nie są zaopatrzone w niebieską banderole z rosyjskim napisem oraz u dołu pentakryciu pudełka nie mają zamieszczonej firmy: Dr. Bayer 68 Tarsa, Budapest Pudełko 65 Kop., we wszystkich aptekach. 6214-0-6

Casino

Od 6 do Południa 18 stycznia włącznie: **Między Innemi**

Wiosna życia

Wspaniały dramat w 3 częściach w kolorach.

1) Ostatnia prośba umierającego. 2) Straszne rozczerwanie. 3) Pożar w teatrze.

Nieśmiały narzeczony

Wyborna amerykańska komedia.

Orkiestra koncertowa „Sextet“

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Pielęgnowania Chorych „Bykur Cholm“ niniejszem zawiadamia, że w Niedzielę dnia 12 Stycznia r. b. jako w rocznicę śmierci

b. p. Rozalji Rosenblatowej

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze przy Nowym Rynku № 10, o godzinie 12-ej w południe, na które zaprasza się krewnych przyjaciół i znajomych.

WĘGIEL.

Poważny dom handlowy w Warszawie poszukuje osoby dokładnie obeznanej z interesem węglowym, dobrze w tej branży wprowadzonej dla samodzielnego prowadzenia tego działu. Oferty z informacjami i kopjami świadectw, oraz z warunkami adres do Centr. Biura Ogłosa. L. i B. Metz i S-ka w Warszawie pod „Węgiel“.

Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i dróg moczowych

D-R S. KANTOR,

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej
Telefon 19-41.

Gabinet Roentgenowski (Prześwietlenie i fotografowanie wnętrza ciała promieniami Röntgena), Światłolecznicy (choroby skóry i włosów) i Laboratorium lekarsko-kosmetyczne. Badanie krwi na Syfilis i leczenie Salvarsanem (Ehrlich-Hata 606.) Gabinet elektroterapeutyczny (Masaż wibracyjny i pneumatyczny według prof. Zabłudowskiego — niemoc płciowa). Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia. r2521—0—1

Doktor Prechner

powrócić Choroby dzieci. Zawadzka 19. Telefon 16—11.

Dr. Franciszek Koziokiewicz (senior) mieszka obecnie na ul. Przejazd 8, front, I piętr. Tel. 17-14. Godziny przyjęć od 9 i pół do 11 rano i od 6—8 wiecz.

Doktor Endwik Pinkus

u. asystent Sanatorium dla chorób płuc, choroby płuc. Spacerowa 13. Od 9 do 10 i od 4 do 6. 342-12

Dr. L. Prybulski

POŁUDNIOWA № 2. Telefon 13-59. Choroby skórne, włosów, (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. Leczenie syfilisu Salvarsanem „Ehrlich-Hata 606 i 914“ wśródżylnia. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Przyjmuje: chorych od 8—1 rano i od 4—9 po poł., panie od 5—8 po poł. Dla pań osobna poczekalnia.

Lecznica Dra A. Steinberga Benedykta № 3 telefon 22-62. Oddziały: Ortopedyczny, Roentgenologiczny, Światło-leczniczy i elektryczny. Skrzywienia kręgosłupa, choroby kości, mięśni, choroby nerwowe etc. (Godziny przyjęć 10—12 i od 4—7)

Dr. S. Sznitkind ul. Średnia nr. 2. Specjalność: choroby skórne, weneryczne, moczopłciowe, włosów i kosmetykę lekarską. Przyjmuje od 8 1/2, do 2, od 4-ej do 9, damy od 4 do 6.

Doktor med. Bolesław Kon

Choroby uszu, nosa, gardła i chirurgiczne ul. Piotrkowska 56. Przyjmuje do 11 rano i od 4—7 pp. 310—0—1

Choroby skórne, weneryczne i niemoc płciowa. Dr. Lewkowicz Przy syfilisie stosowanie prep. „606“ i „914“. Leczenie elektrycznością i masażem wibracyjnym. Konstancyńska 12 obok teatru Selina. Przyjmuje od 9—1 i od 6—8. dla pań od 4—6 w niedziele od 9 do 3. 270—4

Doktor B. Donchin specjalista chorob oczu 69. Piotrkowska 69. Telefon 28-39. Lecznica ze stałymi łóżkami. Godziny przyjęć w ambulatorjum od 10—12 i od 4—7 po poł. Przyjmuje chorych na stałe.

Dr. E. Szyldkret Akuszeria i choroby kobiece Zachodnia 36 m. 7 telef. 19-51 także wejści z Piotrkowskiej 3 (Hotel Polski) G ods. przyj. 10 1/2, — 12 rano 4 1/2, — 7 w.

Lekarz-weterynarji Szymon Wolman Piotrkowska 145. Tel. 29-00 Porady w zakresie lecznictwa wchodzące, szczeniaki diagnostyczne ekspertyzy.

Dr. L. Klaczkin Konstancyńska II. Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych. Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5 po południu

Dr. Leyberg Weneryczne, płciowe i skóry od 10—1, 6—8. Niedziele i święta od 8—1. Dla Pań—5, poczekalnia od dziełna. Krótka 5, tel. 26-50.

Dr. J. Eisner Choroby chirurgiczne Dzielna 4. Przyjmuje od 5—6. 412—9

FELCZER A. HELLER powrócić mieszka Zawadzka 21.

Dr. med. W. KOTZIN ul. Piotrkowska № 71. Choroby serca i płuc przyjmuje od 10—11 po poł. od 4—6 Telefonu nr. 21-19.

Dr. Eugenja Kerer-Gerszuni Choroby kobiece. Piotrkowska № 121 Telef. 18-07 przyjmuje od 3 do 6 po p. W niedziele od godziny 9 do 12 rano.

Dr. M. Papierny Akuszer i specjalista chorób kobiecych. Przyjmuje do 11 rano i od 4 i pół po do 6 i pół po południu. Ulica Południowa 23 Telefonu № 16-85.

Dr. Bogusławski b. ordynator szpitala S-go Duchy w Warszawie przeniósł się z Warszawy do Łodzi choroby kobiece przyjmuje od 4 do 6 po południu Przejazd № 30.

Ogłoszenia drobne.

- A.A.A. Nauczycielki wszelkich i narodowości na stałe i godziny; dobre freblanki, wychowawczynie z francuskim, gospodynie; zarządzająca z praktyką, pannę służącą ze świadectwami poleca pierwszorzędne Biuro nauczycielskie Sekowskiej.
- A.A.A. Potrzebna nauczycielka i niemieckim, na wyjazd w Bursę Sekowskiej Przejazd 14. tel. 12—01. 586—3
- Nowo utworzony magazyn mebli nowych i używanych Władysława Romiszowskiego Łódź, Piotrkowska № 117, i piętro jedynego źródła najkorzystniejszego nabywania mebli nowych i używanych. Kupuj zamieniam. Ceny niskie lecz stałe. 339—10
- Mebie wyprzedam zaraz bardzo tanio kredens, stół, krzesła otomane, biurko, szafy, lustra, łóżka—materace, bielizniarkę, toaletę, garderobę z lustrem, lampy, obrazy, palmy, garnitur salonowy, stażerki, słupy parawanik, ekrany, zegar, stoliki. Pańska 54 m. 1. 603—1
- Poszukiwany 5 lat można nosić ubranie ze „Skóry angielskiej“. Łokieć od 40 kop., plusz 75. Posiadam gotowe spodnie Piotrkowska 123—13. 531—3
- Dla pań wielka okazja po zlikwidowanej fabryce piękne materiały bajecznie tanio. Piotrkowska 128-13. 531—8
- Miła piekarska zaraz do odstąpienia. Benedykta 22. 610—1
- Portepiza krótka czarna z metalową przytą, słynnym tonem sprzedam niedrogo. Pańska 4. 575—3
- Gospodyni osoba młoda, znająca się na gospodarstwie domowym, z prowincji poszukuje posady gospodyni u pojedynczej osoby. Wiadomość Zawadzka 30 u stróża. 601—3
- ozuhen nowy ciągłi czarnym sukienem artysty sprzedam Nowo-Cegielniana 26 43 m. 22. 606—1
- Mieszkanie kawalerskie przy rozdzieleniu do wynajęcia. Długa 4 m. 24, lewa oficyna. 597—8

Młoda inteligentna panienka pragnie objąć posadę kasjerki, ekspedjentki, pracowniczki biurowej, ekspedjentki w sklepie monopolowym. — Łaskawe oferty Włodzowska 150 sklep monopolowy dla M. G. 590-3

Okazyjnie do sprzedania zupełnie nowe meble: szafa, umywalka, krzesła, stoły, portjery i inne. Oglądanie można codziennie od 10-ej do 7-ej wieczorem, mieszkanie pomocnika komisarza Zabickiego, Plac Kościelny 4. 599—8

Prośby, sprawy karne, apelacje, kassacje, kontrakty, korespondencje różnego rodzaju do instytucji rządowych i prywatnych. Dawid Maków Włodzowska 36. 2627—1

Przekazanie sklepowe urządzenie do sprzedania oraz maszyna do odcinania wagi i inne rzeczy: Wiadomość ul. Zielona № 40 w składzie wędlin. — 590—3

Rutynowany buchalter, z wyższym wykształceniem handlowym, ze znajomością miejscowych języków, poszukuje w Łodzi lub Pabjanicach odpowiedniej posady w fabryce lub interesie handlowym. Łaskawe oferty adresować proszę: Łódź, Zachodnia 37, Administracja „Kurjera Łódzkiego“ dla „Buchaltera W. Z.“

Przeznany emigracji z zawiesz. rd. 3 do rozproszenia gazet, Pierwszeństwo dla mieszkającego na Kozinach. Wiadomość w administracji Kurjera od 7—8 wieczorem. 605—3

Okazja do wynajęcia z meblami, lub bez. Piotrkowska № 145 II-p. m. 8. 540—3

Trickpopy i okrągłe maszyny do pończoch wyrabia F. Borowski, Konstancyńska 67. 547—3

Przedam lampę gazową do oświetlenia frontu. Piotrkowska 26 magazyn mód. 602—3

Urządzenie sklepu spożywczego wraz z do sprzedania. Wiadomość u sprzed gazet w poczekalni tramwaj. Piotrkowska 290. 577—2